

Polomija SKS v Kozjem se je vršila tako: Shod je bil javno razglašen pred cerkvijo na Bučah in v Kozjem. Da bi pa prišlo čim več njihovih pristašev, so obenem tudi sklicali občni zbor okrajnega odbora SKS in so javno razglasili, da pridejo govorit: Pucelj, Urek in Drogenik. In res se je v gostilni Koželj v Kozjem ob dotični uri, ko je bil shod napovedan, zbralo 30 ljudi, med njimi nad polovico naših pristašev. Mesto zgoraj omenjenih govornikov pa je prišel govorit tajnik SKS iz Maribora. Povdarjal je, da je SKS tudi za avtonomijo. (Medklie: «Saj vemo, da doma na shodih ste za avtonomijo, zakaj tudi niste v Belgradu?») Končno je še povedal, da se je SKS pri zadnjih volitvah premalo pripravila, da so zato popolnoma pogoreli. Pri prihodnjih volitvah bo baje že boljše. Po končanem shodu SKS je neki gostilničar v Kozjem vprašal nekega pristaša SKS iz Zagorja, kako se je njihov shod vršil? Odgovoril mu je: «Pri moji duši, čisto za nič! Če pa nikdo ne pride!»

Roparski napad na Bučah pri Kozjem. V noči od 10. do 11. t. m. je neka družba, obstoječa iz treh fantov-domačinov, in sicer: Kostajnske, Sinkovič in Mramor, siloma vdrla v stanovanje Marije in Urške Oprešnik na Bučah ter jih pretepla. Ti fantje se nahajajo sedaj v zaporu v Kozjem. Ker so se pregrešili po paragrafu 83 k. z., je moralo tukajšnje okrajno sodišče odstopiti celo zadevo okrožnemu sodišču v Celju.

Zahvala Orla Petrovč-Zalec. Za orlovsko zastavo odseka Petrovč-Zalec je nabtala vrla Novaštita pri Gornjemgradu 130 dinarjev. Vsej Novišti in posebej še g. Anici Pikl, ki je prevzela vso skrb za nabiranje, izreka orlovski odsek Petrovč-Zalec najiskrenejšo zahvalo!

Dečka pogrešajo. Učenec Franc Korošec iz Rihtarovec, okraj Gornja Radgona je dne 17. marca 1923 odšel iz hiše čevljarkega mojstra Jurija Rusa v Sedlačku 13 pri Ptuj in se do danes pogreša. Otrok je 8 let star, suh, blede, ima lase kostanjeve barve, dobre zobe in govori samo slovensko. Kdo kaj o bivalisce tega otroka ve, se prosi, da o tem poroča okrajnemu sodišču v Gornji Radgoni.

Z dnem 1. novembra prevzame v Koroški cesti 39 trgovino, katero je imel do sedaj g. Beno Kragelj, hišni posesnik M. Seršen sam. Sicer se opozarja na današnji inšeral.

Na gostiji Mlakar-Sirovnik v Račah so darovali svatje za novo parno brizgalno požarne brambe v Račah 700 K. Bog njim stotero povrni in daj še mnogo posnemovalcev!

Gospodarstvo.

Žganjekuha popolnoma prosta. — Financarji nimajo s kotli in žganjekuho nobenega opravka več.

Beograd, 26. okt.

Neprestano in opravičeno so se poslanci SLS pritoževali, ker je bila žganjekuha v Srbiji popolnoma prosta, a v slovenskih in hrvatskih krajih je bila pa na žganjekuho naložena visoka trošarina. V Srbiji niso imeli financarji prav nobenega opravka z žganjskimi kotli, tam je lahko »pekel seljak rakijo« (kmet kuhal žganje), kakor je hotel. Nihče ga ni nadziral, nihče šikaniral. Čisto drugače je bilo pri nas.

Poslanci SLS so neprestano zahtevali izenačenje. To se pravi: Če smejo Srbi in Makedonci popolnoma prosto kuhati žganje in nimajo financarji tam nobene pravice pečatiti kotle, naj se te ugodnosti upeljujejo tudi pri nas. Finančni minister se je konečno vendarle udal.

Kakor smo že pisali, je dne 9. oktobra 1923 predložil narodni skupščini zakonski predlog, po kojem se spremeni dosedanj zakon o trošarini, oziroma žganjekuhi. Na strani 8, pod št. 15, čitamo:

Trošarina na žganje se plača samo za ono količino, koja se proda, a plačevanje trošarine na žganjekuho se ukine. Od hektoliterske stopnje alkohola prodanega žganja se plača 20 D.

«Kot žganje se smatra destilat gošče od sadja itd.» — Tu je bilo izpuščeno: vinske in sadne droži, tropine in pokvarjeno vino. Poslanci Vesjenjak, Zebot in Pušenjak so pri glavni razpravi in pri podrobnem posvetovanju stavili predloge, naj se tudi vinske drože in enake tvarine določijo med ono tvarino, ki je prosta trošarine. Po hudem dvadnevem boju se je našim poslanecem posrečilo, da so dosegli tudi to ugodnost.

Te dni bo državni zbor ta zakon sprejel v celoti. Ko bo kralj novi zakon podpisal in bo minister objavil besedilo novega zakona v »Uradnem listu«, bodo financarji izgubili od žganjskih kotlov. Vsakdo bode smel žganje kuhati popolnoma prosto, kakor se danes kuha svinjska piča ali perilo. Ne bo treba nobene prijave in tudi nobenega plačila državi za žganjekuho. Ta določba bo veljala tudi za one, ki kuhajo žganje za prodajo. Trošarino bo plačal v bodoče pri žganju, ki ga proda kmet, samo oni, koji žganje kupi. Kmet bo trošarine popolnoma prost.

Zakon se namreč glasi:

«Na žganje, skuhano iz lastnega sadja ali vinskih droži, plača trošarino samo ona oseba, koja kupi žganje od pridelovalca, ali ga dobi na kak drug način.»

Poslanci Jugoslov. kluba so tudi ob tej priliki ostro kritikovali vlado, ker določa, da financarji morajo tuknati žganjske kotle. Poslanec Zebot je pred celim finančnim odborom osmešil finančno upravo, ki izdaje take nesmiselne in škodljive naredbe. Finančni minister je izjavil, da bo takoj obvestil finančne oblasti v Sloveniji, naj nehajo z luknanjem kotlov.

Naši poslanci so dosegli tudi to, da bo staro, za

prodajo določeno žganje, od kojega se je plačalo običajno trošarino pri dosedanji žganjekuhi, prosto nove trošarine.

V veljavo bo stopil novi zakon, ko ga bo kralj podpisal in ko bo razglašen v »Uradnem listu.« V »Slov. Gospodarju« bomo pravočasno poročali o celi zadevi. Gotovo pa je, da se bo po novem zakonu lahko prosto kuhalo žganje že okoli 1. januarja 1924.

JESENSKO OBDELOVANJE ZEMLJE.

Zboljševanje zemlje pomeni zboljševanje in povečanje naših dohodkov. Dohodke kar najbolj zvišati je naša želja in naša neobhodna gospodarska potreba. Gospodarske in socialne razmere nas silijo, da poiščemo vsakršen pripomoček ter ga uporabimo v našo dobrobit, da ne propademo. Če se hoče naš kmet vzdržati v gospodarskem ravnotežju, se mora tudi nekoliko modernizirati, kakor je to navada pri naprednejših narodih. Na Češkem izštudira kmetski sin visoko gospodarsko šolo, da potem boljše kmetuje na domačem posestvu. Tak študiran kmetski sin gotovo bolje zna, katere gospodarske vzvode mu je napeti, in katere prilike izkoristiti, da lažje gospodari.

Kmeta in sploh vsacega človeka živi edinole zemlja in le njo se mora izkoriščati v najvišji meri. Poljedelec črpa svojo zemljo navadno samo iz zgornjih rodovitnih plasti, dobičkaželjni industrijalec pa jo raziskuje tudi po več metrov globoko. Cela zemlja na globoko in široko nam torej lahko koristi s svojimi prikritimi in odkritimi zakladi. Kakor industrijalec preizkusi vsebino zemlje v globočini, prav tako je tudi potrebno, da kmetovalec dobro pozna svojstva tistih plasti zemlje, ki jih hoče izkoriščati.

Za kmetovalca pridele z gornja rodovitna plast zemlje v posev. Od te rodovitne plasti moram plačevati davek, najsi jo izkoriščamo ali ne. Zategadelj trpimo veliko škodo, ako svoje zemlje ne izkoriščamo v zadostni meri. Iz zemlje bi se dalo mnogo več izčrpati, ako bi jo intenzivnejše obdelovali. In po merilu, po katerem kmetovalec izkorišča svojo zemljo naj bi se ocenjevale njegove zasluge za človeški rod.

Ako hočemo, da nam bo zemlja obilnejše rodila, jo moramo napraviti na kakoršenkoli način rodovito. V vsaki zemlji se nahaja več ali manj hranilnih snovi, ki čakajo samo ugodne prilike, da morajo služiti človeku ali drugim živim bitjem v uporabo. Te hranilne snovi pa se nahajajo neraztopljene v nižjih plasteh zemlje, ki jih ne obdelujemo. Obdelovalna plast zemlje pride pogosto v dotik z zrakom, ki jo razkrajja in prevaja hranilne snovi iz neraztopne oblike v raztopno obliko. Zrak, voda in toplota so činitelji, ki spreminjajo vse stvari na svetu, prav posebno pa še našo zemljo. Če tudi hočemo, da se katera stvar spremeni po svojih lastnostih ali materiji, jo moramo izpostaviti tem prvinam (elementom), katerim se tudi najtrši kamen in železo ne moreta ustavljati. Izpostavljajmo torej našo zemljo mogočnim vplivom teh prvin kot naših vrlih sodelavcev in napravili jo bomo bolj rodovito. To izpostavljanje vršimo z vsakim oranjem, zlasti pa z globokim oranjem v jeseni.

Z globokim oranjem zemlje spravimo na površje spodnjo še nerodovito in mrtvo plast zemlje. Na površju se bo ta mrtva zemlja pod vplivom zraka, vode in toplote spremenila sčasoma v rodovito in rahlo ter na ta način povečala rodovitno plast zemlje. Samo posebi je umevno, da bo takšna debelejša rodovitna plast donosala tudi večje dohodke. Kjer je več hrane, tam se lahko prehrani tudi več stvari. Korenine rastlin se bodo v tej globoko zrahljani zemlji bolj razvijale in sprejemale potem takem tudi več hrane, kar bo imelo posledico, da bomo dosegli obilnejši pridelek.

Dobro je takšno zemljo tudi primerno pognojiti in sicer z lahko raztopnim gnojem, to je n. pr. dobro razkrojenim hlevskim gnojem. V tej novi plasti v začetku ni mnogo hranilnih snovi raztopljenih. Tekom par mesecev se to ne more izvršiti, ampak je treba k temu dalje časa. V prvem letu se torej takšna zemlja ne bo dala mnogo več koristiti; zato si moramo pomagati z drugimi sredstvi, dokler ne postane bolj rodovita. — Vremenski vplivi delujejo sicer nepretrgoma, toda počasi.

Vpliv narave obstoji v tem, da se v mrazu vse snovi krčijo, na toplem pa raztezajo. Temu se ne moremo drugače ustavljati, kakor če se jim odtegnemo. To bi bilo mogoče samo v veliki globočini zemlje, kjer so ti vplivi manjši, ali pa v deloma neprodušno zaprtem in popolnoma praznem prostoru. V mrazu se torej zemlja skrči, ko pa pride nenadoma toplo vreme, se ista raztegne in pri tem pretrga in razpade. V zraku se nahaja kisik, ki razkrajja in pospešuje razpadanje. — Zračni kisik okisuje in s tem spreminja. Spreminja nam potemtakem tudi našo zemljo in v njej se nahajajoče hranilne snovi.

Naši navadni kmetski plugi niso baš za globoko obdelovanje zemlje najbolj sposobni. Za to svrhu so boljši novejši sistemi, kakor jekleni Sackovi plugi, ki so v rabi pri vseh večjih in naprednejših posestnikih. Ti plugi so tudi zelo enostavni glede izdelovanja in popravljanja. Z večjimi plugi se lahko orje tudi čez 30 cm globoko. Imamo pa tudi nalašč za globoko oranje pripravne pluge z dvema lemežema. S tem se orje do pol metra globoko. Imenujejo se Sackovi rajolni plugi, h katerim je treba vpreči seveda dva para čvrste vprežne živine. Vsak večji posestnik ali vsaka vas bi morala imeti vsaj po en takšen plug, ki bi oral zemljo od sosed do sosed.

Zorana zemlja se pusti v surovih (debelih) plasteh ali brazdah ležati skozi zimo ter se šele v spomlad prevlači ali plitvo preorje in obenem pognoji z dobro

razkrojenim hlevskim ali umetnim gnojem. Z jesenskim oranjem zatiramo tudi nadležni plevel. Zgornja plevelna plast pride z globokim oranjem v nižje plasti zemlje, kjer se plevel vsled pomanjkanja zraka zaduši in polagoma segni. Za zemljo, poraščeno s plevelom je torej globoko oranje v jeseni posebej važno.

Ivan Stampar, ekonom grajščine Ormož.

Za lastnike žrebcev. Po določili zakonitih predpisov se razglašajo, da morajo lastniki žrebcev, ki hočejo v prihodnji plemenilni dobi to je v letu 1923 pripuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, priglasiti te žrebce nazpazneje do 10. decembra 1923 pri onem okrajnem glavarstvu (polit. ekspozituri, mestnem magistratu) v čigar okolišju stoji žrebec. Žrebec naj se prihlasi pismeno in se naj naznani ob enem: a) ime: priimek in bivalisce žrebčevega lastnika, b) pasma in rod, starost in barva, kakor tudi kraj, kjer stoji žrebec. Za žrebce toplokrvnih pasem pod štirimi leti se v splošnem ne daje dopustila. Svoječasno se bo razglasilo, kje in kdaj bode pregledovala licenčna komisija priglašene žrebce in dajala dopustila (licence).

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v prvi polovici meseca novembra sledeča predavanja na Stajerskem: V nedeljo dne 4. novembra: 1. Št. Vid pri Ptuj, o boleznih kmetijskih rastlin, Zupanc J. 2. Konjice, o kmetijstvu, Slamberger. V nedeljo, dne 11. novembra: 1. Kaplja, o živinoreji in sadjarstvu, Wernig. 2. Sv. Lovrenc, okr. Ptuj, o boleznih kmet. rastlin, Zupanc. 3. Kostivnica, o kletarstvu in o sadjarstvu, Slamberger.

KURNIK.

Vsaka kmetska hiša, ki je urjena glede gospodarstva vzorno, ima tudi kurnik za svojo mnogobrojno perutnino. Praktično urejen kurnik služi dobro domači perutnini sploh, posebno pa kokošim. Vsak količak vzoren hišni gospodar si ga je že omissil ter ustregel želji svoje žene ter gospodinje.

Kurnik ti priporočam iz raznih razlogov. Med temi je eden prvih ta, da ustreže naravnim nagonom kure.

Vsaka stvarca pod milim nebom ima svoj dom, svoje dnevno zavetišče in nočno bivalisce.

Ptica se usede na večer vselej, ako ni ovirana na taisto mesto. Zajec si poišče taisto ležišče, lisica taisto luknjo, stvarca — za stvarca taisto prenočišče.

Enako išče med drugo domačo perutnino tudi kokoš taisto prenočišče in če se ga je privadila enkrat, ga ne z lepa, temveč le prisiljena izmenja.

Prenočila bo sicer pod domačo streho tudi brez kurnika, a kako se jej godi pri iskanju prenočišča pred počitkom in v počitku — je druga. Pogosto na svoj navadni prostor, če ni kurnika, ne more ob pravem času in ko se je enkrat že srečno usedla k zaželenemu počitku, jej sedaj to, sedaj ono ne da miru.

V kmetski hiši je zmiraj opravka dovolj, in celo preko glave. Če mora kokoš prenočiti izven kurnika, doživi neredko, da še ni miru, ko ima glavo vtaknjeno pod peruti — mora bedeti, se celo splaši in se mora premestiti. To se jej prigodi tem večkrat, ker se poda samo k počitku.

Pri tem išče kokoš taiste tovarišije tudi ponoči, v kateri je preživela čez dan.

Ze iz tega stališča ti priporočam kurnik, da zamore kura po svojem naravnem nagonu poiskati mirno prenočišče, poiskati, kdaj jej je ljubo in ko ga je enkrat našla, ni primorana, ga zapustiti — —. Nadalje ti priporočam kurnik radi snage, ki jo ljubi kokoš sama in je umešna za kraj, kjer prenočujejo kure. Iz kurnika lahko blato hitro odpraviš in gotovo ne ugaja nobe nemu, ako naleti na kurje blato v kraju, v katerem prenočujejo kokoši posamezno. Lažje kure pregledaš ter presteješ, ako se zbirajo skupno v kurjaku.

Hišna gospodinja ali dotična oseba, koji je izročena skrb pri hiši za perutnino, navadno pogleda na večer, če je doma pernata žival in pri njej vse v redu. Če želi izbrati katero živalco za domačo rabo, ne bo jej treba iskanja po kotih ali na jutro dirjanja po dvorišču, da jo ujame —

Omeniti pa moram, da priporočam kurnik, da ležejo kure na gotovih porstarih, jajca lahko najdeš, presteješ in jih odločiš za katerokoli uporabo.

Ni ravno prijetno, če ležejo kokoši, a ne veš, kje. Če rabiš jajce, a ga moraš le iskati, da še večkrat ga iščeš zastonj. Če bi se naj jajca uporabila v kuhinji, ali podlegla, pa ne veš kako stara so in mogoče celo pokvarjena. Častitamo tistemu vzornemu hišnemu gospodarju, ki je priskrbel svoji ženi in gospodnji na ljubo, sebi pa v domačo korist kurjak na ta le način:

Postaviti je kurnik kolikor mogoče na toplo, da pride od njega toplota iz živinskega hleva in kjer to ne bi bilo mogoče, ga je zgraditi vsaj tako, da mu je preskrbel ob strani dvojno steno iz desk. Med te stene je uležil žagovino, dobro suho listje, slamo, mrvo, da niso kokoši na mrzlem. Kurnik je razdelil v tri dele:

Vsak del ima tla iz desek. Te tri dele je zopet razdelil po stenah iz desk v toliko oddelkov, kakor mu kaže za domačo potrebo. Kurnik si je tako izdelal, da ga lahko čisti od povsod.

Spodnji del kurnika s svojimi oddelki je določil za piščeta (majhna in odrasla), ki prenočujejo sedeč na tleh in da imajo dovolj toplote, jim je po lesenih tleh natrosil, ali slabega sena, ali žagovine. Posebno dobro je obil ta del kurnika z deskami in vsak oddelek preskrbel z dobrimi duricami, koje nosijo luknjice, radi zračenja. Te luknjice ne smejo biti tako velike, da bi zamogla v oddelek podgana, ki si rada privoščiti piščeta za piščetom — —

Drugi, srednji del kurnika je razdelil po stenah iz desk v oddelke, katerih nesejo kokoši. 4—5 kokoši ima-

jo eno gnezdo iz sena ali slame. Na gnezdu leži kako staro ali ponarejeno jajce, durice teh oddelkov si je naredil iz lat, da se posamezni oddelki lahko zapro.

Tretji — zgornji del kurnika pa je določil za prenočišče svojim kokošim. Obdal ga je tudi z latami, a tako ozko, da da se ne more vanj splaziti dihur. Na tem delu so dvojna vrata, ki se lahko zapro. K enim vratom vodi deska s povprek pribitimi hlodi, na tej deski hodijo kokoši k počitku. Druga vrata se odprejo pri snaženju. Na lesenih tleh je potrošena žagovina ali nekaj slame ali listja.

Late, na katerih sedijo kokoši po noči, so 5 do 6 cm široke, ob robih okrožene, lahko se izvlečejo ter osnažijo, vse v enaki visokosti in kakor potrebno za pasmo, med seboj oddaljene.

Gospodarju, ki si je napravil takole opisani kurnjak — častitamo. (Kurnjerec iz samostana).

BOLEZNI VRTNICE.

Kot sredstvo zoper plesnjivca rabiš poprej zoper Pri nagli spremembi vremena spomladi, v poletju in v jeseni nastopijo pri vrtnici bolezni, ki uplivajo škodljivo na njeno rast ter cvet.

Ako te bolezni nastopijo močno, kakor ravno v tekočem letu, ko sta se solnce ter dež pogosto ter naglo menjevala, trpi listje, cvet, in nežna mladika na kroni. Zoper te bolezni je treba braniti vrtnico, če pa je že napadena, že bolna, jo ozdraviti, ali vsaj omejiti razširjenosti bolezni.

Oglejmo si v tej razpravi razne bolezni vrtnice bolj natančneje, pa tudi sredstva, koja moramo uporabiti, da na vrtnici nastopajoče bolezni uničujemo.

Ena najbolj znanih bolezni je rja. Ta bolezen nastopa raznovrstno v raznih letnih časih. Spomladi se pokaže rja na lanskim vejicah in med njimi ter novimi mladikami, kot rdeče-žolta gliva (goba), ki se, če se je človek dotakne le količkaj, razkadi v prah. To glivo je treba uničiti kolikor mogoče zgodaj, sicer se razširi na peresa. Ako je ne uničiš, nastopi v poletnem času na spodnji strani peresa v rdeče-žolti barvi in v jeseni v črno rujavih pikicah, ki prevlečejo listje, ga uničijo, ter ovirajo rast vrtnice.

Sredstvo zoper to bolezen svetuje nam znani Rosist Verdier sledeče: Zmešaj 200 gramov v prah stolčnega žvepla in ravno toliko apna v loncu ter prilij 3 litre vode. To zmes kuhaj in mešaj deset minut, pusti jo ohladiti in tekočino shrani v steklenice, katere zamašiš dobro. Pri uporabi vlij 1 liter te tekočine v 100 litrov vode, in to dobro zmešaj. Voda postane začetkom zelena, potem belkasta. S to tekočino poskropi od omenjene bolezni napadene vejice ter peresca. Škropi samo zjutraj, najbolje pa zvečer. Celotno omenjeno delo si prihraniš, ako spomladi ko ta bolezen začne nastopati, očistiš vrtnico rdeče-žolte glive in če se najde slučajno že razširjena na peresca, odrežeš takoj dotična peresca, ter jih zažgeš.

Druga bolezen, s katero so imeli opravka gojitelji vrtnic posebno to deželno leto, je plesnjivec.

Ta bolezen nastopa na obeh straneh peresca in na nežnih mladikah.

Nežne mladike izgledajo po tej bolezni sivkasto, peresca belkasto. Peresca se krčijo in so polna mehurčkov, popek ter cvet umazana.

Plesnjivec napada kaj rad ter močno vrtnico. V vročem poletju, v naglih spremembah podnebja ter po mrzlem deževju in je zmožen vrtnico uničiti popolnoma — bolje rečeno zadušiti.

rjo vrtnice omenjeno tekočino. Uporabiš pa lahko tudi solnato vodo, katero sestaviš iz 1 kg soli in 15 litrov vode. S to vodo vrtnico poskropiš. Ako to škropljenje izvršiš koj spomladi, ko so nove mladike dolge kakih 5 cm in ko še bolezen ni nastopila, jo boš zabranila gotovo. Je bolezen že vidna, je dva do trikrat potrebno škropljenje, da izgine plesnjivec.

Tretja bolezen vrtnice je peronospora. Ta bolezen nastopi v majhnih, rjavih pegah na zgornjem delu peresca.

Rujave pege imajo različno velikost ter so navadno okrogle. Samo ob sebi razumljivo, da bo skrbna vzgojiteljica vrtnice se potrudila, rešiti svojo ljubljeno te bolezen ter jo ozdraviti. Da se ti posreči ta trud ter delo, raztopi 2 kg kupfervitriola v 20 litrih tople vode in 2 kg apna v 20 litrih mrzle vode. Oboje zmešaj, prelij skozi platno ter prilij 100 litrov vode. To zmes preskrbi nekaj dni pred uporabo. S to tekočino s tanko brizgalnico poskropi od te bolezni napadene vrtnice. (Toliko o bolezni vrtnic. Prihodnjič dalje — samostanski vrtnar).

ZITNI TRG.

Neurejene prometne razmere v naši državi in naša nestalna valuta sta veliki oviri v mednarodni trgovini, ker izključujeta vsako resnejšo kalkulacijo inozemskih kakor tudi domačih trgovcev. Na inozemskih trgih pa je nastalo zopet resna konkurenca, ki je vsaj za nekaj časa naše žito izpodrinila. Konkurira z nami posebno Ogrska z moko, Rusija pa s pšenico. Ruska pšenica je odlične kakovosti, presega v tem oziru celo našo banatsko, obenem pa je zelo po ceni. Zato pa je predpogoj, če hočemo naše žito prodati v inozemstvo, da cene znižamo. To še večina pridelovalcev v Banatu in Slavoniji ni uvidela, pa radi tega tudi trgovina v večjem obsegu počiva. To stanje bo trajalo tako dolgo, dokler ne bo cena našemu žitu padla do one višine, kakor jo ima žito v drugih državah. Urediti bo se pa moral tudi promet, ker radi pomanjkanja vagonov izvoz po železnici silno počasi napreduje. Za žitno trgovino je edino ugodna zveza na sever, s Čehoslovaško in Avstrijo, ker je vodna pot po Donavi veliko cenejša in hitrejša, kakor železnica.

Utrditi pa se bo moral tudi položaj dinarja na inozemskih borzah, ker je dosedaj neprestano nihanje vrednosti dinarja silno oviralo trgovino.

Na našem žitnem trgu tedaj vlada vsled izostanka inozemskih kupcev precejšnja mrtvilo. Izmed domačih kupcev kupuje žito edino še par mlinov, ki imajo že od prej sklenjene velike pogodbe z inozemskimi firmami, pa morajo sedaj svoje obveze izpolniti. Drugi mlinci pa imajo že moke namlete dovolj za celo zimo ter rajši čakajo na padec cen. Pomanjkanje denarja tvori veliko oviro, vendar pa se je že večina prodajalcev prilagodila razmeram tako, da dajo tudi večje količine na dolg, seveda proti primernim garancijam.

Cene so bile na trgu sledeče:

Moka nularica, v začetku 555 dinarjev za 100 kg, pozneje pa 540 dinarjev. Bačka moka je bila nekoliko dražja.

Pšenica je od zadnjega tedna znatno padla. Banatska pšenica se dobi že po 330 dinarjev 100 kg, slavonska je nekoliko dražja. Cena pa že neprestano polagoma pada.

Koruza. Na trg prihajajo večje količine stare koruze, za katero pa vlada malo zanimanja. Prodajala se je po 250 do 260 dinarjev 100 kg. V velikih količinah se je pojavila na trgu nova, letošnja izluščena koruza, umetno posušena. Cena 240 do 245 dinarjev za 100 kg. Koruza v klasju se je prodajala po 150 do 160 din. 100 kg, natovorjena na vagon.

Oves je zopet padel. Cena 220 do 250 dinarjev za 100 kg, vendar ga ni nihče kupoval.

Fižol. Trgovina s fižolom vsled padca cen počiva. Mnogo trgovcev je, računajoč, da bodo cene šle navzgor, pa ga raje drže v skladiščih, ker bi pri prodaji izgubili ogromne svote.

Zelo se trguje sedaj s krompirjem. Beli krompir se ponuja v Slavoniji in Podravini 100 kg po 100 din., natovorjen na vagon; iz Slovenije pa prihajajo ponudbe na velike količine rumenkastega krompirja po 115 dinarjev za 100 kg. Izvažja se krompir v neznatnih količinah, večinoma v Grčijo, preko Gjevgelije. V Avstrijo se ga ne izplača izvažati, ravnotako ne v Čehoslovaško. Slovenski krompir kupuje v veliki množini Bačka, kjer je letos krompir zelo slabo obrodil.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 83 do 84 in pol D, 100 francoskih frankov stane 495—500 D, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1175—0.1180 D, za 100 čehoslovaških kron 248 do 249 D, nemške marke ne notirajo in za 100 laških lir 378 do 380 D. V Carihu znaša vrednost dinarja 6.50 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja padla za 37 točk.

MALA OZNANILA.

Visokodebelne jablane, bruske, črešnje in višnje se dobijo pri M. Hudelist, Maribor, Ruška cesta 15. 1131

Dva močna fanta sprejme za učenca A. Rakuš, pekovski mojster, Sv. Urban pri Ptuj. Nastop takoj. 1126

Kupujem fižol, suhe gobe, orehe in druge poljske pridelke večje množine in plačam najvišjo dnevno ceno. Karl Rayer, Maribor, pis. Aleksandrova c. 57-I. 1113 2-1

Učenca za trgovino iz poštene hiše se sprejme pri K. Zamolo, Fram. 1115 2-1

Svarilo. Svari se vsakega, moji ženi Alojziji Golob, rojeni Caf, izročiti denar ali denarne vrednosti, ker jaz nisem plačnik za njo. Jakob Golob, Selnica ob Dravi. 1122

Posestvo v Gornji Ložnici pri Slov. Bistrici, 5 oralo travnikov, 4 orala polja, z malo hišo, se da v najem ali se proda. Vpraša se pri Viljemu Abt, Maribor. 1114

Postelje z nočnimi omariami, divan, posteljnino, pernico, kanarčka harcerja se proda. Ljivadna ulica 5, prlično. Priporočuje se istotam kuharica za gostije. 1125

Oskrbnik, oženjen, absolvent vinarske in sadjarske šole, z večletno izvrstno prakso na veleposestvih, želi spremeniti mesto. Naslov pove upravnistvo lista. 1120

Mariborska zvonolivarna, Tomanova ulica, naznanja preč. duhovščini, kakor tudi vsem drugim interesentom, da je ukinjenje obrata od strani mariborske mestne občine deželna vlada v Ljubljani preklicala. Zvonolivarna bo pričela z delom takoj v polnem obsegu ter jamči vsem gg. interesentom za prvovrstno izvršenje tega livarniškega dela. Cenjenim naročnikom pa naznanjamo, da se bomo trudili z najboljšo postrežbo ter bomo v najkrajšem času njihova naročila izvršili. Obenem naznanjamo, da smo naslov te livarne spremenili na Mariborsko livarno zvonov »Zvonoglas«. Tomanova ulica, pisarna Strossmayerjeva ulica 3, ter prosimo, da se vsi dopisi pošljejo na zgoraj navedeni naslov. 1124

FIŽOL

Rabim vsako količino fižola, rdečega — mandolini in kocka. Ponudbe z vzorci, prosim, da se pošljejo na Agenturni in komisionalni posao Pavao Fiorelli, Senj (Hrvatsko Primorje). 1055 3-1

Slavno občinstvo se opozarja, da ne pozabi obiskati morske deklice

polriba-poldeklica

in ogromne kače iz Indije, ki se vidita še vedno nekaj dni. Zadnjikrat v nedeljo, dne 4. novembra na Kralja Petra trgu poleg Magdalenske lekarne. 1132

Izjava.

Podpisani Martin Slodnjak, posestnik v Bod kovcih, pravičnem, kar sem žaljivega govoril o Blažu Žnuderl, organistu pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Martin Slodnjak.

Kupimo vsako množino

kostanjevega, orehovega in hruškovega lesa.

Tvrda LAMPRENT & Cie, Maribor, Strossmayerjeva ul. 10.

Čitajte, uvažujte in izkoristite!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da otvorim s 1. novembrom v svoji lastni hiši na Koroški cesti 39, trgovino z mešan m blgom, katero je dosedaj imel v najemu g. Beno Kragelj.

S skrajno ugodnimi cenami in skrbno p strežbo bodem si prizadal, pridobiti si splošno zadovoljnost in n klonjenost svojih cenje ih odj-malcev.

Vsled nakupa prvih rok, male režije ter solidnosti mojih trgovskih principov, bo si vsak redni obiskovalec moje trgovine prihranil mnogo denarja.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Matko Seršen

Maribor, Koroška cesta 39.

Trgovskega vajenca

ne pod 14 let, nastop takoj, išče trgovec z mešanim blagom

Franc Mikl, Sv. Marjeta, p. Moškanjcih

ODVETNIK

DR. RIHARD FANINGER

sporoča cenjeemu občinstvu, da je sporazumno z dediči

prevzel odvetniško pisarno blagopokojnega g. dr. Vldimirja Serneca

v Mariboru, Sodna ul. 14

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem preselil

sedlarsko delavnico

iz Podgore

v Šmartno ob Paki.

Ob tej priliki se zahvaljujem za izkazano mi zaupanje in se priporočam še za naprej.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Gaberšek

sedlar, tapetar.

Sadno drevje, breskve, divjaki, Ameriški ključi, cepljeno trsje nudi Dolinšek, št. 117 pri Velenju. 1005

Proda se radi selitve malo po sestvo, 10 oralo v Kristandolu 40, p. Dol pri Hrastniku. Natančneje pove Mihael Deželak, tam ustmeno. 1091 3-1

Sprejmeta se dva oženjena blapea k volom in drugi govedi. Prednost imajo familije z večjimi delavci. Nastop službe ob Novem letu. Ponudbe se naj pošljejo na oskrbnistvo veleposestva Strnišče pri Ptuj, pošta Strnišče. 1112 2-1

Cepljene trte vkoreninjenih divjakov in sadna drevesca vseh najbolj rodovitnih in priporočljivih vrst oddaja že sedaj v jeseni po ugodni ceni dobri in zanesljivo blago. Za pismen odgovor je treba priložiti znamke. Alojz Grabar, posestnik in trtnar, Zagorci, pošta Juršinci p. Ptuj. 1033 4-1

DRVA
premo
O VES
koruzo
opeko
trgovsko opravo, auto, šivalni stroj, voz proda
OSET ANDREJ
Maribor, Aleksandrova 57
Telefon 88.